

2. Булах І. С., Хомич Г. О. і ін. Соціально-психологічні аспекти процесу адаптації учнів: Навчально-методичний посібник. – К.: УДПУ ім. Драгоманова, 1997.
3. Гозман Л. Я., Алешина Ю. Е. Социально-психологическое исследование семьи: проблемы и перспективы // Вест. МГУ. – 1985. – №4.
4. Джордж Р., Кристиани Т. Консультирование: Теория и практика: Пер. с англ. – М.: Изд-во Эксмо, 2002.

Ільченко Ірина Степанівна
викладач кафедри психології Уманського державного
педагогічного університету імені Павла Тичини, м. Умань

ДО ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ МОЛОДІ З ПИТАНЬ ДОШЛОБНОЇ ПІДГОТОВКИ

Необхідним підґрунтям для створення гармонійної сім'ї є досягнення фізичної зрілості, набуття досвіду спілкування з представниками протилежної статі, хоча б часткова психологічна і матеріальна незалежність від батьківської сім'ї. Важливо обрати відповідного шлюбного партнера, набутти досвіду емоційної і ділової (конструктивної) взаємодії з ним.

При вирішенні цих та інших завдань у молодих людей можуть виникнути труднощі, які «запрограмовані» віковими особливостями, або детерміновані моделями поведінки батьків, або визначаються індивідуально-психологічними особливостями особистостями, її досвідом в міжособистісних взаєминах тощо. Оскільки ці труднощі пов'язані з проблемою дошлюбної підготовки, постає необхідність розглянути види психологічного консультування молодих людей, які все частіше звертаються за психологічною допомогою з окресленої проблеми.

Метою статті є розкрити зміст консультативного процесу з питань підготовки молоді до шлюбного життя.

В сучасній психологічній науці достатньо ефективним є консультування як інформування. Головним завданням інформування, або психологічної освіти, є усунення дефіциту психологічних знань, необхідних молодим людям для ефективної взаємодії з дошлюбним, а в майбутньому шлюбним партнером. Організацією психолого-просвітницької роботи займаються практичні психологи і соціальні педагоги. Вони знайомлять молодих людей із специфікою дошлюбного залицяння, головними причинами помилок міжособистісної перецепції та іншими дошлюбними чинниками «ризик», аналізують психологічні умови оптимізації дошлюбного періоду, розкривають основні компоненти психологічної готовності до шлюбу, психофізіологічні і психологічні особливості чоловіків і жінок тощо. Популяризують і роз'яснюють результати новітніх психологічних досліджень не лише з проблем подружньої пари, але і подружніх стосунків і чинників, що впливають на них. Фахівці формують потребу в психологічних знаннях і бажання використовувати їх в житті.

Консультування як інформування проводиться у формі лекцій, бесід, семінарів, дискусій, виставок психологічної літератури, переглядів і обговорень відеофільмів з точки зору психологічного аналізу поведінки дійових осіб. Активно застосовується така техніка психотерапії, як кінотерапія. Просвітницькі консультації можна використовувати в школах, студентських аудиторіях, центрах молоді. Останнім часом в багатьох РАГСах організуються молодіжні групи, яким психолог розповідає про психологію жінок і чоловіків, про адаптацію молодих подружніх пар в перший рік сімейного життя [1, 183].

Іноді інформування використовується під час індивідуального психологічного консультування – в тих випадках, коли немає необхідності проводити коректувальну роботу, допомагати клієнтові в рішенні його

проблем, досить лише дати відповідну інформацію або запропонувати прочитати спеціальну літературу, відвідати лекції, групові заняття.

Дуже часто виявляється корисним групове психологічне консультування дошлюбної пари. Іноді цей вид консультування здійснює сильніший вплив на формування стосунків в дошлюбній парі, чим, наприклад, індивідуальне консультування, особливо якщо людина зазнає труднощів, пов'язаних із звичними стереотипами спілкування з матір'ю, батьком, іншими значущими людьми, невпевненістю в собі, низькою самооцінкою та ін.

Перебування людини в спеціально організованих групах може допомогти молодим людям у вирішенні проблем, що виникають при міжособистісній взаємодії в дошлюбний період. У психокорекційних групах виявляються чинники, що впливають на погляди і поведінку особистості, учасник групи має можливість отримати зворотний зв'язок і підтримку від інших її членів, що мають схожі проблеми або досвід, і здатних завдяки цьому надати істотну допомогу.

Таким чином консультування з питань дошлюбної підготовки створює потенціал, необхідний для ефективного вирішення проблем, що виникають у молодій парі, корекції неадекватних та неконструктивних поведінкових реакцій. Крім того, процес групового консультування полягає в тому, що реакції, які виникають і опрацьовуються в контексті групових взаємодій, можуть допомогти у вирішенні міжособистісних конфліктів поза групою. У дружній і контрольованій обстановці можна засвоювати нові навички, експериментувати з новими типами поведінки.

Література

1. Психология семейных отношений с основами семейного консультирования / Е. И. Артамонова, Е. В. Екжанова, Е. В. Зырянова и др.; Под ред. Е. Г. Силаевой. – М.: Издательский центр «Академия», 2002. –192 с.